

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz Spodnje Štajerske. [Izv. dop.]

Moj članek „Pri čem smo“ v štev. 59 „Slov. Naroda“ z dne 11. t. m. je, kakor mi pravijo poročila, prav neljubo zadel mnoge slovenske poslance. Posebno mi pa „Slovenec“ v št. 62 z dne 14. t. m. v dopisu z Dunaja očita, da nesem slovenskim poslancem z njim nič kaj ustregel. To bo menda že res, kajti članek ni imel namena, v nebo pouzdigovati naših poslancev, ter hvaliti vse prek njihovo postopanje, nego izreči odkrito sodbo, kakeršna se splošno čuje mej slovenskim narodom na Štajerskem, ki se v borbi za svoj narodni obstanek čuti popolnem osamljenega, ki ne more razumeti, kako je možno, da njegova osoda, njegova borba le prav malo briga ostali slovenski narod in pred vsem zastopnike ostalega slovenskega naroda; kako da je možno, da ne dobi od nikogar nobene podpore.

Očita se mi, da nesem bil dobro poučen, ko sem zastavil pero, da spišem omenjeni članek, in da sem, ko sem pisal, „da se je odbor „Slovenskega društva“ v Mariboru obrnil do vseh slovenskih poslancev z nujno prošnjo, naj skrbijo, da nastanejo mej nami in vlado „clara pacta“ več vedel, kakor pa neštajerski slovenski poslanci.

Posrečilo se mi je, dobiti koncept one „nujne prošnje“, iz katere sledeče povzamem:

„Velečastiti gg. poslanci!

Minolo bode skoro 6 let, odkar je nastopilo ministerstvo Tassejevo, ter obljubilo, da bode pošteno izvelo mej narodi ravnopravnost.

Z velikim zaupanjem pozdravljali smo toraj posebno mi Slovenci na Štajerskem, ki živimo v tako neugodnih političnih razmerah, novo vlado, ter upali, da se bo res naše stanje, posebno v šolskih zadevah zboljšalo. To upanje je bilo tem večje, ker smo videli, da je vlada za Slovence na Kranjskem nekaj storila, ter v gimnazijah in v učiteljskih dala slovenščini nekaj pravic.

Ali naše upanje nas je do sedaj kruto varalo. Ne kaže pa se, da ima vlada v prihodnje voljo, za nas kaj storiti in našim nujnim terjatvam ustreči.

Slovenske paralelke na gimnazijah ter slovensko učiteljske, to je, kar moramo imeti.

Mi Slovenci na Štajerskem nismo zavidali, ko smo videli, da so naši bratje na Kranjskem pridobili kak uspeh; ne, prav iz srca smo z njimi vred veselili se.

Naši poslanci, žal, da jih je tako malo, potegovali so se pošteno tudi za nje, ter pomagali jim, da so te uspehe priborili. Upamo torej, da bodo poslanci iz Kranjske ravno tako potegovali se tudi za nas.

Vlada je imela veliko priliko, da pokaže, ali jej je resna volja, tudi za nas kaj storiti; vlada teh priložnosti ni porabila. Zadnji čas je torej, da postanejo mej vlado in nami „clara pacta“. Treba, da vlada jedenkrat jasno pove, ali bode tudi za nas izvela ravnopravnost ali ne, in če jo hoče izvesti, kdaj da namerava to storiti. Slovenski poslanci in slovenski narod je do sedaj vlado podpiral in to tako odkrito in brezpogojno, kakor noben drugi, ter upal, da bode vlada vedela podporo ceniti. Vlada je rabila podporo ali cenila je ni. Ako pa hoče vlada našo podporo, naj tudi nas podpira.

Celej avtonomnej stranki storili so slovenski poslanci velike usluge; v najnevarnejših časih stali so vsi kakor jeden mož. Naj torej avtonomna stranka, naj nje eksekutivni komite uložijo ozbiljno besedo pri vladi, prepričani smo, da vlada te besede ne bode prezirala.

Odbor „Slovenskega društva“, katero je nekač zastopnik slovenskega naroda na Štajerskem, obrača se torej do Vas gg. poslancev, katerim je slovenski narod izročil nalogo, da odločujete njegovo osodo, poizvedite, kaj namerava vlada z nami? Po tem odgovoru naj se potem ravna postopanje vseh slovenskih poslancev; upamo namreč, da bode čut slovenske solidarnosti vodil enakomerno vse slovenske poslance in da se bodo vsi slovenski poslanci potegnili tudi za nas.

Ako hoče vlada podporo slovenskih poslancev, naj za gotovo obljubi, da dobimo v Mariboru slovensko učiteljske in sicer že letos na jesen, potem pa slovenske paralelke na spodnještajerskih gimnazijah. Ako se pa vlada neče zavezati, nego hoče še dalje slovenski narod le s praznimi obljubami odpraviti, potem prosimo Vas velečastiti gg. slovenski poslanci, spregovorite odločno besedo z vlado in z avtonomno stranko, oziroma nje

eksekutivnim odborom; in če bi ostali slovenski poslanci mislili, da z ozirom na interese svojih volilcev ne morejo ali nečejo odločno postopati, tedaj prosimo Vas, gg. poslance, ki Vas je volil slovenski narod na Štajerskem, da postopate Vi sami odločno, si varujete v vsem popolno prostost ter skrbite jedino in v vsakem oziru le za korist onega dela slovenskega naroda, ki vas je poslal kot svoje zastopnike v državni zbor.“

Ta nujna prošnja poslala se je na Dunaj 20. svečana in nekoliko dni kasneje bili so le štajerski slovenski poslanci pri ministru Conradu, kjer pa so dosegli toliko, kakor nič.

(Konec prih.)

Govor poslanca dra. Vitezića

v državnem zboru v 14. dan marca.

(Dalje.)

Jednako je z izobraževališčem za učiteljice v Gorici. Na poljedelske šoli v Poreču, ki je vendar izključno namenjena kmetskemu prebivalstvu, katero je skoro izključno slovansko, je učni jezik italijanski. Za tega delj je tudi naravno, da je za 6 ustanov v vzgojevališči, pripadajočem temu zavodu, jako težko dobiti prosilcev.

Mornarska šola v Losinji je tudi italijanska. V Istri ni niti jedne srednje šole s slovanskim učnim jezikom. Gimnazija v Kopru je italijanska, ona v Pazinu nemška, realka v Piranu italijanska, slednja pa je umrla, morala se je opustiti, ker ni imela učencev.

V Pulji je nemška realka, ki je vojašk zavod. A ne dovolj, da v Istri ni nobene slovanske srednje šole, delajo se vsakršne ovire, da bi dijaki ne obiskovali hrvatskih gimnazij na Reki in v Senji, akoravno ste ti gimnaziji jednako organizovani, kakor gimnazije totranske državne polovice, akoravno so ondi izvrstne učne moči, akoravno se ondi veliko ceneje živi, in ste ti gimnaziji posebno ugodni za prebivalce Kvarnerskih otokov in okraja Volovskega, ker ste prav blizu, in ker se ondi mladeniči poučujejo v materinem jeziku; vse to nič ne pomaga, prepoveduje in zavira se jim obiskovanje teh gimnazij, kajti tisti, ki so svoje študije dovršili na teh gimnazijah, ne smejo brez dovoljenja ministerstva pohajati na vseučilišča v totranske državnje polovice,

LISTEK.

Potovanje križem domovine.

Opisuje Prostoslav Kretanov.

XXXVI.

Iz Ljubljane na Reko.

Kakor veren sin, ko se vrne z daljne tujine na materine prsi, razveselil sem se, prišedši po dolgo trajni odsotnosti nazaj v belo Ljubljano.

Po svoji navadi šel sem takoj drugo jutro najprej gori na Grad, da si od ondot ogledam ljubljeno stolico predrage domovine slovenske. Ko dospem gori na vrhunec in se ozrem po širnem, okrog vzvišenega hriba razprostrtem mestu, lesketajočem se v zlatem svitu juternega solnca, vzkliknem ginjen:

Pozdravljena mi bodi, o Ljubljana!
Izvoljeno Slovenije središče,
Kjer narodna zavest zavetja išče,
Ob mejah po sovražnikih teptana.

Z gorâ mogotnim jézom si obdana,
Pred tujstva nam naválom taborišče,
Kjer narodnih svetinj nam je skrovišče
In pesem se razlega milovbrana.

Odpiraj gostoljubno svoja vrata
Sinovom, kar zaupno njih priroba
V svetišče starodavnega njim dôma:

Oklepajoč se tebe, mati zlata,
Podájejo roké si v trdno zvezo,
Da združeni kroté usode jezo...

Zamaknen v divno pokrajinsko sliko, razgrinjajočo se gori na Ljubljanskem Gradu po širnem okrožji, stal sem dolgo tu na strmem robu. Lepo, vedro jutro se je smebljalo nad zemljo, obetajoč prijazen solnčen dan. Snežna teména veličastnih Kamniških planin oblihal je zlati solnčni sijaj in sem od juga je vel mehák, vonjivo božajoči vetrič, vzbujaje v premrli prirodi slastne vzpomladanske slutnje...

A glej! Tu na južni strani, iz močvirja dvigajo se odurnim vešam nalik, sive megle, valeč se po polji sem proti mestu, in v kratkih trenutkih je vsa okolica podobna — kalnemu jezeru, pluskajočemu mej puščobnimi gorskimi obali...

Preplašen zbežim s hriba doli v mesto. A tudi tukaj se mi predoči neljuba izprememba! Po nasipanih, prej lepó osušenih cestah razgreba se zdaj ostudna snegova brozga in mrzel dih valí se po mračnih ulicah, mej vlažnimi, v meglene zavese skri-

timi hišami gori in doli. Ljudje, hodeči sem ter tja po mestu, tavajo nemi in klaverni ob zidu mimo mene; nezadovoljnost bere se njim na čmerikavih obrazih...

Z ulice zatečem se v nek mékinski tempelj. Tukaj mi plusknejo v obraz valovi smrdljivega tobakovega dima, izmej katerega mi zazvení na uho pozdrav tega in onega znanca. Prisedem k njim ter segnem po novinah, po mizi navskriž razmetanih. A tu ni bilo moči mirno čitati, kajti neslanega prezévanja vseh malenkostnih dnevnih dogodkov, v Ljubljani toli priljubljenega zabavljanja, tistega stereotipnega „kdó“-kanja in „kogâ“-kanja — ni bilo ne konca ne kraja!

Nejevoljen krenem drugám. In dospel sem, rekel bi, v ves drugi svet! S početka se mi je zdelo, da sem prišel v kakšno — sinagogo: kamer sem pogledal — sami zakrivljeni nosovi, da bi si lepših ne mogel želeti nobeden — pokrivač! No, polagoma se razmotajo okrog mene jeziki različnih narodov, mej katerimi se zdaj pa zdaj vzpné po konci kak slovenski glas. Sedem v kot ter se uglo-bim v misterije — križastega feljtona nekega slučajno pred mano ležečega lista. Toda, kmalu so se

in odreka se jim tudi uživanje ustanov, če se hočejo posvetiti duhovenskemu stanu. Z ministerijalno naredbo z dne 9. maja 1882 so se gledé vzprejema tostranskih dijakov Zagrebskega vseučilišča na avstrijska vseučilišča celo poostriili predpisi, v primeri s poprej. Na ta način skuša se Slovanom v Istri in na Kvarnerskih otokih zapreti vsako višjo izotmiko, da se polagoma slovanski življenjski popolnem iztrebi. Z ustanovami je poseben zadržaj. Za Istro je 8 ustanov po 84 gld., in te ustanove so v državnem proračunu pri gimnaziji v Kopru stavljene v račun. Dalje je državna podpora 1200 gld., ki je pri državnej gimnaziji v Pazinu postavljena v račun. Te ustanove in ta podpora so tedaj nekako neločljive od teh zavodov, ker se obiskovalcem družih gimnazij ne oddajajo.

Napravilo se je sicer l. 1875 za mladeniče s Kvarnerskih otokov 10 ustanov po 100 gld., a zgodovina, kako so te ustanove naustale je čudna. Pokojni škof na Koku je namreč pri ministerstvu uležil prošnjo, da bi se na otoku Koku napravila podgimnazija s hrvatskim učnim jezikom. Mesto tega se mu je odgovorilo: Ne, gimnazije s hrvatskim učnim jezikom vam ne moremo dati, a damo vam 10 ustanov po 100 gld. A dostavil se je pogoj, da se morajo mladeniči, ki hočejo te ustanove, šolati na nemški gimnaziji v Pazinu. Tedaj mesto kruba, dali so jim kamenje. (Tako je! na desni.)

Naravno, da se te ustanove ne oddajajo, kajti na Kvarnerskih otokih ni mladeničev, ki bi nemški znali in tako ni nikogar, ki bi za ustanove prosil. Kar se pa tiče ustanov iz deželne zaklada, ne dadó se nikdar hrvatskim in slovenskim mladeničem, delé se samo italijanskim ali pa poitalijančenim, in vender plačujejo Slovenci in Hrvatje isto tako v deželni zaklad, kakor Italijani, a deželni odbor neče tega uvideti.

V novejši čas skuša se celo, privatne in rodbinske ustanove za stipendije in podpore spraviti pod oblast vlade, da bi slovanski mladeniči ne obiskovali šol, kjer bi se poučevali v materinščini.

Jednaka odredba je v dekretu Tržaškega namestništva z dne 25. oktobra 1883 gledé oddajanja ponavljajočih se letnih podpor iz dohodkov ustavnovega premoženja Arčirov na Koku. Po ustanovi je uprava izročena škofu; on ima oddajati podpore.

To je tedaj čisto zasobna ustanova. Vender se je odredilo, da se more oddajati le z ministerijskim dovoljenjem. Sedanji g. škof uležil je protest proti tej odredbi ter ob enem prosil, naj bi se mladeničem Kvarnerskih otokov državne kakor tudi zasobne stipendije in podpore dajale brez razločka, ali pohajajo gimnazijo na Reki, v Senji, ali kako drugo državno gimnazijo, in dokazal je, da če se to kmalu ne dovoli, bode kmalu navstalo pomanjkanje duhovnikov tudi v Koški vladikovini, kakor je navstalo v Poreški in Tržaški škofiji. Upram tedaj, da visoka vlada pripozna te razloge, ne zadosti njegove prošnji. Žal, da se take, Slovanom v Istri neprijazne težnje sem ter tja kažejo tudi pri cerkvenih dostojanstvenikih. V sitno vprašanje o nameščenju škofovske stolice v Poreči, ki je v deželi napravilo veliko prahú, se ne spuščam.

Izjaviti pa moram, da bi bilo, ker je v onej škofiji večina Slovanov, rahlo povedano anakronizem, ko bi se to mesto komu oddalo, ki ni zmožen slo-

vanskega jezika; kar se splošniče one težnje, moram tukaj poudarjati, da je pokojni škof Dobrila napravil več ustanov z izrečno določbo, da se oddajajo dijakom hrvatskega in slovenskega rodu. Škof Tržaški ima paziti na to, da se te določbe izpolnjujejo.

Kako se tedaj ravna po teh določbah, razvidi se iz tega, da se je še pred kratkim natečaj za dve taki ustanovi v „Curia episcopalis“ glasilo tržaškega ordinarijata, razpisal v italijanskem in nemškem, ne pa v onem jeziku, za kateri so te ustanove namenjene, namreč v hrvatskem in slovenskem jeziku.

Kdor dobi tako ustanovo, mora se šolati na italijanski gimnaziji v Kopru ali pa na nemški gimnaziji v Pazinu; na slovanske gimnazije ne sme. Isti gospod škof je za svojega življenja nabiral doneske za deško semenišče za slovansko mladež. Semenšniki pripravljali in vzgojevali bi se za svoj bodoči poklic, za duhovnike slovanskega prebivalstva.

Njegov naslednik v dostojanstvu napravil je iz nabranih zneskov tako semenišče v Trstu. Ker morajo semenšniki obiskovati tamošnjo nemško gimnazijo, se pač ne doseza smoter, kateri si je stavil pokojni g. škof. Omenjeni sedanjí škof Tržaški, spravil je tudi, ko je bil še v Poreči, vsoto denarja vkupe za konvikt, kateri je ustanovil v Kopru in za kateri daje deželni odbor 1000 gld. na leto. Ker se na tamošnji gimnaziji poučuje slovanski jezik samo kot učni predmet, ne more se misliti, da so si mladeniči pridobili zadostno znanje tistega jezika, katerega bodo v svojem bodočem poklicu kot duhovniki na deželi najbolj potrebovali. Bati se je tem več, da se bolj in bolj raznaročujejo. (Dalje prih.)

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 21. marca.

Po Foreggerjevem blebetanju oglasil se je gosp. minister Conrad in čudno, njegova beseda ni bila več tako odbijajoča, kakor še nedavno v odseku, ko je šlo za omenjeno resolucijo. Gosp. minister je priznal, da mora vlada skrbeti za kulturni razvoj vsacega naroda in da to stori tudi pri Slovencih. Zarad učnih knjig ni več ugovora mogoče. Kar se je na Kranjskem storilo, bo po dokazani skušaji se lahko tudi drugod upeljalo. In potem se zna skušnja nadaljevati tudi v smislu resolucije, katera je bila zboru izročena zastran slovenskih stolic v Gradci. — Ta ministrov izrek je najbolj spekel nasprotnike, kajti da bi se v Gradci na univerzi slovenski predavalo, to jim neče v glavo. „N. Fr. Pr.“ donša danes zgodovinski opis o slovenskih stolicah ustanovljenih leta 1848, ki so pa žalibože leta 1850 pod absolutistično vlado bile zopet odpravljene, ne, ker morda ni bilo zadosti poslušalcev, ampak le, ker neso bile po volji absolutističnim germanizatorjem.

Za generalnega govornika je potem bil izvoljen in govoril dr. Vošnjak, kateri je dr. Foreggerja in Schmidererja pošteno razčesal in sklenil z nado da bode g. minister, kar je za Kranjsko skazal, tudi ostalim Slovincem dovolil. (Govor prinesemo po stenografskih zapisnikih.)

Od danes naprej bodo večerne seje, da se budget še o pravem času potrdi in ne bo treba še jednega provizorija.

Pri debati o obrtnih učnih zavodih je gosp.

dr. Poklukar nasvetoval sledečo resolucijo: Z ozirom, da so na Gorenjskem vsi pogoji za uspešni razvoj železne industrije, in so tudi za razne stroke lesne obrti vsi pogoji na Kranjskem, se vladi naroča, da brž ko mogoče potrebno ukrene, da se

1. v jednom industrijskih krajev na Gorenjskem ustanovi strokovnjaška šola (Fachschule) za izdelovanje pušek po vzgladu šole v Borovljah na Koroškem in

2. da se ustanovi šola za lesno obrt v Ljubljani po izgledu že obstoječe strokovnjaške šole v Chrudinu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. marca.

Resolucija slovenskih poslancev, da naj se ustanove nekatere stolice za pravoznanstvo s slovenskim učnim jezikom v Gradci, je jako razkačila levitarje in njih liste. „N. Fr. Pr.“ je kar divja. Nemške konservativce kliče na pomoč. Ta list sklepa, da bodo Slovenci zahtevali čez nekaj let slovensko pravno akademijo v Ljubljani, če ne delitev Graškega vseučilišča. Tudi Čehi so začeli z zahtevanjem posamičnih stolic, nazadnje so pa dobili svoje vseučilišče. Potem navaja Bog vé, kaj vse proti tem slovenskim stolicam, pa vse to so prazne, že dokajkrat premlačene fraze, kaj stvarnega itak proti temu navesti ne more. Slovenci nemajo nikake literature; „bindiš“ ljudstvo ne razume nove slovenščine; temu nasprotuje zgodovina Graškega vseučilišča in namen ustanovljenja te šole; to bi raztrgalo zvezo z drugimi nemškimi vseučilišči v Avstriji in z vseučilišči v Nemčiji; slovenskih naučnih močij ni; in s tem bi se razrušila stara tradicija, kajti 29. junija bode ravno sto let, kar se na tem vseučilišču poučuje v nemščini. Tudi bi se to ne smelo storiti po mnenji tega lista iz ozira na ves inteligentni uradniški stan, armado in omikano prebivalstvo. Vsakemu, komur še neso možgani zmešani, se mora čudno, naravnost nerazumljivo zdeti, kaj ima to z armado opraviti, saj ne gre za kako vojaško akademijo, ampak le za par stolic na vseučilišču. S takimi nasprotniki je res sprava nemogoča.

Akademični senat českega vseučilišča sklenil je izjaviti se za razdelitev bogoslovne fakultete. Podobno izjavo dal bode tudi akademski senat nemškega vseučilišča v Pragi.

Gospodarski odsek ogerske zbornice poslancev pritrdil je v predvčerajšnji seji tekstu obrtne novele in dotičnemu odsekovemu poročilu.

Vnanje države.

Občinske volitve, ki so se nedavno vršile v mnogih krajih Srbije, izpale so povsod vladi jako ugodno.

Misli se, da bode Depretis zopet prevzel sestavo novega italijanskega ministerstva. Ko bi pa on tega ne hotel, sestavil bode Mancini novo ministerstvo. Neka ljudska učiteljica streljala je predvčeraj na kabinetnega šefa Baccellijevega, profesorja Struwerja, rojenega Hanoveranca. Nek vojak je prijel učiteljico, in izrgal jej orožje. Struwer ni bil poškodovan in je ubežal.

V nemškem državnem zboru začela se je socialistična debata. Proti govorili so socialdemokrata Bebel in Hasenclever, ki sta oba pobijala vladno predlogo in ob enem zatrjevala, da nemški socialisti nemajo nikake zveze z anarhisti, in Windhost, kateri je posebno poudarjal, da je samo kristijanstvo uspešno sredstvo proti socialnim demokratom. Predlogo zagovarjala sta pa minister Putt-

Dalje v prilogi.

mi pred očmi začele plesti mreže, izmed katerih je zevala v me proza duhomorae — „učenosti“ ...

Prestrašen pobegnem zopet ven v prosti neokuženi zrak. Napotim se po drevoredu gori pod Tivoli. Ali tudi tukaj me ni stalo dolgo! Po gladki peščeni stezi pohajkovala je Ljubljanska — hautevolée, razgovarjajoča se v raznih: germanskih in romanskih jezikih; samo sladke naše materinščine nesi čul ondu, da-si je bilo mej njo mnogo takih, katere je borna kmetica učila moliti — slovenski ...

Otožen vrnem se v mesto, doli po naši priljubljeni „Zvezdi“. Tu se je gnetila v dolgih procesijah nadepolna „jeunesse dorée“ Ljubljanska, koketovaje in laskáje se mej sabo v sladkih pogovorih. Krasne, vitkorastne deve stopicale so ponosno na strani cilih mladeničev mej kostanjevimi vrstami gori in doli, da se jih človek ni mogel dovolj nagledati. Radost jim je sijala s cvetočih, ljubeznjivo smehljajočih se obrazov; toja — preko njihovih ljubkih ustnih šumeli so — tuji neznani glasovi, katerim se je poznalo, da se stekajo v njihova srca po umetno napeljanih žlebičih! ... Bolestno presunjen vzdihnem: Oj bela Ljubljana! je-li si ti res metropola slovenske domovine? Kdaj, kdaj vender na-

posled bodeš slekla te odurne tuje halje ter se nam pokazala v dragoceni domači, narodni obleki! Skoro ni upanja, da bi se kedaj uresničila ta sladka naša narodna sanja; kajti — „ko so ljudje spali, prišel je sovražnik ter zasejal ljuliko mej pšenico ...“ Da, ljuliko razpora in — „sprave!“ In mi kratkovidni fantasti prilijali smo jej s svojimi solzami —

Premišljujočega žalostne naše sedanje razmere, poloti se me bridka breztočnost: užaljen vržem zopet svojo potno torbo čez ramo, ostavim oduren mi „circulus vitiosus“ Ljubljanskega zabavljanja ter se odpeljem iz mračne megle zopet na solčni jug — spomladi naproti.

Veselo je drdral vlak skoz mokro sem ter tja se valečo meglo, tja po samotnem močvirju. Jaz pa sem se ugreznil mamljivemu snu v naročje, iz katerega me je od Borovnice naprej, v temnem gozdu zdaj pa zdaj vzdramil kak solčni zarek, zablistaje se skozi košate mecesnove veje, ob katerih so se motale, kot kódelje okrog preslice, sive megljne rjuhe ...

Tam nad Postojino pa mi prežene vse spanje bliščeči solčni sijaj, razlivajoč se bujno po zemlji.

Zavzet pogledam iz voza tja na desno, in glej: predoči se mi mogočni velikan Nanos, s sinjim pajčolanom pregrnen in živo mi stopijo pred dušo radostni ob njegovem (južnem) vnožji preživeti dnevi. A jaderni vlak vznesel nas je v naglem teku tja po Krasi mimo Prestranka, Koč, Slavine, in kakor bi trenil, bili smo v — Št. Petru.

Ondu sem v hiši iskrenega, ugledno značajnega rodoljuba, g. Ivana Korošca mirno prespal vse odurne spomine na žalostne razmere Ljubljanske, ter ob njegovem odločnem govoru pozabil na vso v močvirski megli kuhano mlačnost in veterinjaštvo naših takozvanih narodnjakov. In drugo jutro sem se odpeljal proti — Reki.

Bil je krasen solčni dan. Po golih kraških holmih ležal je tehek sneg, nežno kot sladkor po skalovji potresen in po vzduhi je dihala bistra sapa. Vlak je tekel s početka po samotnih, v rudeče pečine udolbenih klancih. Pritlično drevje se vzpenja tu in tam izmed pustega kamenja. Na levi strani kipí navzgor golo brdo, na desno pa se odpira razgled tja po Vremskih gričih, po katerih se blešče bele cerkve. Polagoma se pokrajinski obraz nekoliko razširi in oblaži in železniški tir vije se po prijazni

kamer in knez Bismarck. Poslednji je odgovarjal Windthorstu, da se tudi v katoliških deželah razširja anarhi in je v katoliški južni Ameriki več neredov, kakor v protestantskih deželah severne Amerike, potem je pa polemizoval proti drugim govornikom in priznati se mora, da jako uspešno. Priganjal je, da se zakon takoj reši in ko bi se zakon še le izročil kakemu odseku v pretres, smatrala bo vlada to za nezaupanje. — Ko bi zbornica zavrgla ta zakon, bode državni zbor razpuščen, morda tudi, če se ta zakon poprej izroči posebnemu odseku, vsaj iz Bismarckovega govora bi se to sklepati dalo. Da se je Bismarck tako hudo uprl Windthorstu, ki je vodja nemških katolikov, smatrajo nekateri za znak, da Bismarcku ni več toliko ležeče ohraniti dobre razmere s katoliki. Morda je pa temu bilo le to povod, ker je ta poslanec ugovarjal njegove predloge, kar Bismarck nikakor trpeti ne more. Da je on jako brezobziren s svojimi nasprotniki, je že znano. Ko se konča debata o socialističnem zakonu, pretrgalo se bode za nekaj časa zasedanje državnega zbora. — Cesar je včeraj vzprejel v avdienci novooimenovanega ruskega poslanika, Orlova, kateri mu je izročil svoje poverljivo pismo.

Poročila iz **Sudana** se jako nasprotujejo. Nekatera javljajo, da se je že Osman naveličal boja vzdol poslednjih angleških zmag, druga pa, da zopet zbira vojake, ter v kratkem začne novi boj. General Graham poročil je predvčerajšnjemu ministru iz Suakima, da so se trije šejki Samarov in Ambros 17 privrženci podvrgli v Handubu vladi. Mahmud Ali bej zagotavlja, da se bodo pokorili še drugi. — Mahdi sam miruje, a izjavil se je neki, če pride Gordon njemu v roke, da mu bode dal odrezati glavo, denar bode pa razdelil mej revne mahomedance. — V ponedeljek začne se v angleški spodnji zbornici drugo branje novega volilnega zakona. Vlada hoče odrediti budgetno debato, da bi volilni zakon bil rešen še pred Veliko nočjo. Konservativci bodo vse sile napeli, da bi zbornica zavrgla ta zakon. Gladstone misli za nekaj tednov podati se v južno Francijo, da tam popolnem ozdravi. Dan svetega Patrika so Irci v Londonu slovesno obhajali. Lord Wolseley, rojen Irec, predsedoval je 101. obletnici kraljevega dobrodelnega društva svetega Patrika v Stamford Street-u. V Holbornovej restavraciji imeli so parnellovci veliki obed. Pri tem obedu napil je Parnell „irskemu narodu.“ Govornik je opominjal svoje rojake, da naj zaupajo v same sebe. Irskaj morejo pomoči samo Irci. Položaj je sedaj ugoden, in on upa, da čas ni več daleč, ko bode irski parlament poslal Angliji oznanilo miru.

Dopisi.

Od dolenske meje 20. marca. [Izv. dop.]

Volitev Kočevsko-Ribniškega kraja za dopolnitev odstopivšega poslanca g. Brauneja bode kmalo pred durmi; a nikdo gospodov narodnjakov se ne gane; nikjer se ne čuje pogovora o tem. Kočevjarji že zdavnaj po svoji kramarskeji navadi kalkulirajo, kako bi zopet Kočevskega sina v deželni zbor spravili. Lansko leto se jim je po naključju in po zaspianosti njih sosedov to posrečilo. Sedaj hočejo voliti, ker jim sposobnih Kočevjarjev primanjkuje, necega advokata ali pa Auerspergovega gozdarja gosp. Faberja. Da ti o prvem niti ne govorim, o drugim le to omenim, da je zagrizen nemškutarsk janičar. Ako ravno nesem kompetenten razsojevati o zmoglostih in lastnostih moža, kateri naj bi pravico imel, tak časten in težaven posel prevzeti, mi vendar že naravni razum in srce pravi, da imamo dovolj gospodov v Ribniškem sodnijskem okraju na razpolaganje, kateri bi iz ljubezni do domovine, iz ljubezni do ljudstva našega okraja ta velevažen

dolini mimo Trnovega, Ilirske Bistrice in ondod zopet skozi samotno puščavo: zdaj ob visoko nagromadenem skalovju, zdaj zopet na robu brezdnih ponikev ter se ondod ob Jurdanah po raznih ovinkih spuščal navzdol v nižavo. Topel, vonjiv veter šumel je skozi vozova okna in po zraku so se svetli-ali srebrni lučini odsevali. . . Neka slastna slutnja vznemirjala nam je srce. In čem dalje nas je zanesel vlak, tem prijaznejši svet se je prostiral pred nami. Na desno in levo mični vrti, prepreženi z vinskim bradami, mej katerimi so se zibala tanko debelca kot rože cvetočih breskev in marilic, vmes pa vitko vzrastena mandeljčna drevesa s snežno belim cvetjem obsipana. In glej! tu doli — o čudo! — v širnem okviru vijoličastih otokov razgrinja se vedremu nebu jednako, sinje — morskó zrcalo...

Iz zamaknjenja v ta čarobni prizor vzbudi me konduktarjev klic: dospeli smo v — Reko.

In — tu na kolodvorskem peronu me objame vesela — sestričina Katja s svojim soprogom in čila konja sta nas zapeljala po široki cesti doli v mesto.

posel prevzeli in za blagostanje našega prebivalstva delovati.

Le pogledimo si naših političnih nasprotnikov delovanje nekoliko in spoznavajmo veliko škodo, katero pod sedanjim jarmom trpeti moramo in katero bi lahko odstranili.

V Kočevskem sodnijskem okraju zidajo se ljudske šole tako hitro, kakor gobe po dežji raste; dela jih deželni odbor, dela jih „Schulverein“, podpirajo jih pri tem podjetji razni Kočevski matadorji, kateri vsled prošelj posamičnih agitatorjev velike svote žrtvujejo. Kdor le napredek „lesene obrtne šole“ v Kočevju opazuje vidi, kako raste. Komaj tri leta obstoječa dobila je že po milosti Stampfl-a iz Prage lastno poslopje v vrednosti svojih 15.000 gld. v dar in vrh tega podeluje jej Ljubljanska hranilnica velike podpore, tako jej je letos celih 800 gld. naklonila. Za zidanje in uvrstitev manj razrednih v večrazredne ljudske šole v Ribniškem okraju, se nič ne zgodi. Ker sem že Ljubljansko hranilnico omenil, naj mi bode dovoljeno označiti njeno jednostransko ravnanje nasproti Kočevjarjem in nam Slovincem v Ribniškem-Veliko Laškem sodnijskem okraju. Pregovor sicer pravi: „darovanemu konju ne gledaj na zob“, a v tem slučaju si moramo to drugače tolmačiti. Kočevjarji imajo svojo lastno mestno hranilnico. Vsak svoje preostanke tam shranjuje, vsak si pa tudi tam denar izposojuje, tako, da ni Kočevjarja, kateri bi le krajcar v Ljubljanskej hranilnici na posodi imel ali pa njej dolžan bil, tedaj je Kočevska mestna hranilnica Ljubljanskej hranilnici konkurentinja postala in vender je dobrodušnost Ljubljanskih hranilničnih odborikov samo za razne zavode v Kočevju nad 2000 gld. darovala.

Prebivalci v Ribniškem in Veliko-Laškem okraju, ki so na Ljubljansko hranilnico navezani, tedaj nje upniki in dolžniki, in ki imajo tudi blagodejne javne zavode in društva, neso dobili niti vinarja. Vprašam, ali je to pravično? Ali je to človekoljubje. Ne le, da Kočevjarji od drugih strani velike svote dobivajo, še od tu, če ravno ničesar spečati ne dadó, so pitani.

V našem okrajnem glavarstvu je sedež c. kr. okrajnega glavarja v Kočevju, ravno na konci okraja. Ne da bi se v Ribnico prestavilo, kjer je sredina Kočevsko-Ribniško in Veliko Laškega okraja, kjer bi večinoma prazna graščina gospodov Rudežev imela dovolj prostora za uradniške sobe in stanovanja in c. kr. političnim uradnikom tako ugajala, kakor v Kočevju. Prebivalstvo pa bi imelo vsled tega manj potov in manj stroškov. To je očitna krivica in vender se Kočevjarjem na ljubo ne briga ne vlada, ne kdo drugi za to.

Na ljubo 6—8 Kočevskim, a nasproti 25—30 slovenskim učiteljem, imenoval se je okr. šolskim nadzornikom gospod, ki ni naše gore list.

Povsod se snujejo železnice, dobre ceste itd., le pri nas je vse po starem. Lepe gozde, naše najvažnejše blago in imetje moramo po tako nizkej ceni posekavati, da je groza. Več ko 40 žag reže vedno krcle in vse to gre po cesti čez Bončar, po zelo slabej cesti in ničesar se ne zgodi, da bi se popravila.

Za lesno obrtnijo, lončarijo in čebelarijo se od dežele ničesar ne zgodi.

Tako sem omenil le nekatere težnje; težnje za katere vsak narodnjak vé in vender se nobeden ne zgane, da bi se kak slovensk mož za kandidata izbral, koji bi naše interese zastopal.

Če preračunimo naše glasove in one naših nasprotnikov vidimo sicer, da nam po sedanjem krivičnem volilnem redu ni zmagati, to bi se pa zgodilo, ako nam vsi uradniki s svojimi glasovi pristopijo.

Ali bi se to ne dalo doseči? —a—

Iz Kranja 21. marca. [Izv. dop.] Škoda, da izgubimo tacega sodnika. Nismo še imeli tako prijaznega in dobrega sodnika, kakor je bil gospod Škrli. On je nas razumel, on je z nami govoril v domačej slovenskej besedi. Poznal je nadloge in večkrat je s pomirljivo razumno besedo nas obvaroval dragih pravn. Tako se jo sploh čulo, ko se je raznesla vest, da je imenovan gospod Ivan Škrli sodnikom Žužemberskim, ter da v kratkem zapusti gorenjski kraj, kjer je služboval blizu 4 leta. V teh kratkih letih pridobil si je občno spoštovanje in splošno priljubljenost osobito mej kmetskim ljudstvom. Ako si sodnik na svojem težavnem stališču pridobi tako zaupanje in spoštovanje našega kmeta, kakeršno si je pridobil g. Škrli, ponosen

sme biti na to; le malokateremu se posreči to doseči. Naj je še tako pravičen, priprosto ljudstvo se ga bo le balo. Ljubezen in spoštovanje si pridobiti treba je izrednih lastnostij, treba je z narodom živeti in z njim čutiti, treba je narodu dejansko kazati, da je postava za to tukaj da ga hrani in varuje, ne pa le teži. Gospod Ivan Škrli kot zvest sin našega naroda, kot čist značaj, katerega si ni omakeževal tudi v onih časih ne, ko je bilo težavno uradniku narodnemu biti, ko se je izneveril, zaradi karijere vsaj, zdaj ta zdaj oni, on je poznal svoj narod in imel tudi zanj globoko čuteče srce. Zagotovil si je hvaležen spomin v srci Gorenjcev.

Pa tudi kot privatna oseba je užival g. Škrli izredno spoštovanje. Kdor ga je spoznal, vsak ga je cenil zaradi njegovih res lepih lastnostij moškega značaja. Po odhodu priljubljenega g. Dr. Mencingerja izvolila si je ga tudi naša Čitalnica predsednikom. Kako je bil tu na mestu, ve vsakdor, komur so naše društvene razmere le količak znane. Pod njegovim predsedništvom pričelo se je res pravo narodno društveno življenje razvijati. Novi udje so začeli pristopati in pri vseh lepih veseljah je manjkalo le — prostora tako so bile obiskovane.

Odhajavši iz Kranja ni vabil k slovesu. Prostovoljno so se zbrali njegovi prijatelji in častilci v Mayrjevej gostilni, da preživé še jeden večer v njegovej družbi, da mu voščijo v lepih napitnicah srečen pot. Prišli so tudi njegovi prijatelj in sošolci iz Kamnika k slovesu. Ne bom omenjal v lepih besedah izraženih čutil vsakega govornika. — Vsakemu se je videlo, da mu gre beseda iz srca, da je ločitev res težka. V gniljivem govoru poslavljaj se je tudi gospod Škrli od zbranih prijateljev, povdarjaje, da mu ostane v živem in hvaležnem spominu starodavni Kranj, kjer je preživel tako lepa leta, kjer si je pridobil toliko iskrenih prijateljev.

Častitamo Žužemberčanom k takemu možu in sodniku!

Iz Litije 20. marca. [Izv. dopis.] Meseca februarja t. l. bilo je čitati v „Slov. Narodu“ o krvavem pretepu, vršečem se v Dolu v okraju Kamniškem, Ker nekateri stvar navlaš ali pa iz gole nevednosti tako zavivajo, kakor bi pripadalo ono, res obžalovanja vredno dejanje katerej občini okraja Litijskega in ker okraj Litija ni nikakor voljen dogodke jednake vrste, koji mu ne pripadajo po nobenem pravu, brez ugovora za svoje smatrati, namenil sem se zapisati nekaj vrstic v obrambo in pojasnilo. Dol pripada davčnemu in sodnijskemu okraju „Brdo“, a glavarstvu „Kamnik“, nikakor pa ne v Litijo. Gledé reda v Litiji mi je le omeniti, da je isti od časa, kar je prišel v Litijo c. kr. glavar g. Gril najboljši in da imajo tukajšnji gg. sodnijski uradniki le redkokdaj komisijone zaradi pretepev.

Kako mirno vršilo se je letošnje novačenje, saj bi kmalu ne bili vedeli, da gredó fantje k naboru. Se ve da ima tu zaslugo le g. glavar Gril, ker prepovedal je strogo vsem krčmarjem in prodajalcem žganje točiti; vino ali pivo pa ne upijani človeka tako hudo.

Kako neomejeno bilo je nekdanje žganje; skoraj v vsakej kmetski koči prodajal se je ta strup. Sedaj se pa dobi dovoljenje v to le prav težko.

Pa pogledimo trg Litijo; kaka sprememba! Ako gremo le nekoliko v preteklost, reči moramo, da je Litija sedaj tako rekoč podoba miru.

Koliko nemirnih nočij bilo nam je prebiti v dobi katera je še vsem Litijanom tako živo v spominu.

Priporočalo bi se tudi za druge kraje, da se na omenjeni način omeji prodaja žganja. O koristi take omejitve menda ni treba govoriti, ker je preočitna.

Domače stvari.

— (K poročilu o seji v mestnem zboru) imamo dostaviti, da je tudi mestni odbornik in zdravnik dr. Josip Derč glasoval za nasvete finančnega odseka.

— (Čujte, čujte!) Odborniki Čitalnice Ljubljanske imeli so v 20. dan t. m. zopet jednokrat sejo, pri katerej je nekdanjega predsednika sin v vsej resnobi predlagal, da se nad „Čitalnično Restavracijo“ napravi nemšk napis. Unela se je o tem debata in konečni rezultat je bil, da se je predlog zavrgel s 4 proti 3 glasom. Res, malo je manjkalo. Zato smo jako hvaležni četvorici pravičnih, imena treh grešnikov pa zabeležimo, ka-

kor hitro jih poizvemo v — narodno črno knjigo!

— (Gosp. Andrej Lenarčič,) rodom iz znane domoljubne obitelji Vrhniške, do sedaj pristav na sadjerejske šoli na Slapu, napravil je te dni na visokejši šoli za poljedelstvo na Dunaji profesorski izpit za kmetijske srednje šole.

— (Društvo zdravnikov na Kranjskem) zboruje 27. t. m. s sledečim sporedom: A. Društvene zadeve: 1. Volitev poslanikov k shodu avstrijskih zdravnikov, ki zboruje letos v Brnu. — 2. Volitev knjižničarja. Zahteva se po pravilih navzočnost 12 članov. — B. Predavanje: 1. Primarni lečnik dr. Fux: Kirurški poročila. — 2. Primarni lečnik dr. Dornig predstavlja bolnika, kateri je zbolel za jako redko kožno boleznijo. — 3. Dr. Schuster predava o umetni hrani otrok. — 4. Vladni svetnik prof. dr. Valenta o za rakom sprideni noseči maternici z demonstracijami. Dr. — i —.

— (Razstava v Kremsu.) Od 2. do 18. avgusta t. l. bo v Kremsu na Niže Avstrijskem obrtna in industrijalna razstava. Oglasila se sprejemajo do 15. junija t. l. Obrazci za oglasila se dobé tudi pri trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani, katera radovalno daje natančna razjasnila o tej razstavi.

— (Celjani) hočejo imeti novo nemško gledališče. V ta namen vzeli so iz hranilnice 35.000 gld. na posodo.

— (Na Reki) bil je v 17. dan t. m. obsojen Henrik Matcovich, urednik časnika „Avveuire di Fiume“ zaradi razžaljenja časti na jeden mesec zapora in 120 gld. globe, eventuelno še na 12 dni zapora.

— („Zetski dom“) zvalo se bode našemu „Narodnemu domu“ podobno poslopje na Cetinji. „Glas Črnogorca“ prinaša obširen in navdušen poziv za to podjetje, ki bode „kolijevka prosviete v Črno gori“. V prvem izkazu je že 3734 gld. 30 kr. prostovoljnih darov. Razen hrabrosti in domoljubja učiti se nam je tudi gmotne požrtovalnosti od bratov Črnogorcev.

— (Četvorčrke) porodila je nedavno, kakor piše „Triester Zeitung“ uboga kmetica v Bukovici. Jeden otrok je kmalu umrl, troje otrok pa živi in se kakor tudi mati, dobro počuti.

— (Gornje Savinjska posojilnica v Mozirji) objavlja račun in bilanco za deveto upravnno leto 1883. Temu izkazu povzame: Dohodkov bilo je 173.643 gld. 19 kr., izdatkov z ušeto gotovino 17.848 gld. 80 kr. ravno toliko. Hranilne vloge narastle so na 90.529 gld. 23 kr., izposojenih pa je 94.213 gld. Posojilnica obiluje denarjem, zaradi tega ima 14.500 gold. doloženih v Graški eskomptni banki. Mozirska posojilnica spada mej najstareše in najkrepkejše denarne naše zavode, v vodstvu pa ima take narodne veljake, da se je nadejati vedno rastočega napredka.

— (Prememba imena.) Mihael Opica iz Rasioje v Koprivniški županiji, prosil je, da sme svoj priimek premeniti v Palmović Radi verujemo, da ni prijetno, pisati se za Opico.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 22. marca. G. minister Pražak je Graški deželni nadsodnji ukazal, da ima v prihodnje tudi deželna sodnija v Ljubljani pravico praktičnih izpitov za juriste in da, ako kandidat to zahteva, lahko slovenski upravi izpit.

Dunaj 22. marca. Sinoči v večernej seji obrazložil je Raič naslednji skodeček: Vlada se pozivlje, da zaključek poslanske zbornice od 26. aprila 1880, tikajoč se uvedbe slovenskega jezika kot poučnega, pri primernej gojitvi nemškega jezika, na učiliščih v Mariboru s početkom šolskega leta 1884/5 izvrši. Zbornica je pritrdila. Govornik je, opiraje se na glasovite vzgojatelje, detovode in ukoslovce, zagovarjal šole s slovenskim poučnim jezikom, dokazal, da novoslovenščina ni nerazumljiva, posebno iz tega, da vlada tolikokrat zaplenjuje v pismenem jeziku prostemu narodu namenjene časnike, da si Slovenci naročajo 28.000 knjig po šestkrat, torej jih umejo, da ime slovenski, Sloven, Slovenec, ni novo, kar je trdil dr. Rechbauer, nego kronika od Vramca je mnogokrat rabi, da spomenik, „Rationale officiorum divinorum“ pravi, da slovenski jezik je vzet v bogoslužje poleg grškega in latinskega mesto židovskega zato, ker je bil najdalje raz-

širjen, a nemški prestavljaec tega spomenika pripoveda o takratnej nemščini kot o najbolj divjem jeziku, (die wildeste Sprache), da sta Ciril in Metod pisala bogoslužne knjige v 9. stoletju v slovenskem jeziku, da so spomeniki: Glagolita Clozianus, supraselski, assemanski, zografski spisani v slovenskem jeziku, da je menih Isaija pisal: „Slovenski jezik jest od Boga dobro stvorjen jezik“. Zbog predavanja nekih predmetov pravniskih na Graškem vseučilišču v slovenskem jeziku omenja proti Conradu, da so ondi 1849—51. leta trije nadiučitelji razlagali, gospodje: Dr. Kovač, dr. Kranjec, dr. Skedl in ko so ta predavanja nehala vsled ošodnih naredeb od 20. avgusta 1851 leta, katere so rodile 1859 in 1866 leto. Končno prečital je ustanovno listino Graškega vseučilišča, katera pravi, da razmere podložnih dežel in narodov toliko različnega roda, toliko različnih jezikov in narečij tako napravo zahtevajo.

Maribor 22. marca. Brošura „Nemški Šilverin“ konfiscirana. (To knjižico, izdano po „Slovenskem društvu“, omenili smo včeraj. Uredn.)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld.	— kr.
„ pol leta	6	50
„ četrt leta	3	30
„ jeden mesec	1	10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld.	— kr.
„ pol leta	8	—
„ četrt leta	4	—
„ jeden mesec	1	40

Upravišтво „Slov. Naroda“.

Tuji:

dne 21. marca.

Pri Slov.: Bolter z Dunaja. — de Jengh iz Pariza. — Mertetus z Dunaja. — Wandel iz Reutlingena. — Rosenbaum z Dunaja.

Pri Nemci: Horak z Dunaja. — Vitez plem. Gutmannsthal iz Trsta. — Trebitsch z Dunaja. — Urbančič iz Dvora.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
21. marca	7. zjutraj	731.37 mm.	+ 5.4° C	sl. vzh.	d. jas.	6.50 mm.
	2. pop.	729.14 mm.	+ 14.0° C	z. zah.	obl.	
	9. zvečer	729.07 mm.	+ 8.0° C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura + 9.1°, za 5.0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	5	85
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	85
Proso,	5	85
Koruza,	5	71
Leča,	9	—
Grah	10	—
Fižol	3	30
Krompir, 100 kilogramov	1	10
Maslo, kilogram	—	88
Mast,	—	60
Speh frišen	—	72
„ povojen,	—	85
Surovo maslo,	—	2
Jajca, jedno	—	8
Mleko, liter	—	62
Govoje meso, kilogram	—	62
Telečje	—	64
Svinjsko	—	40
Koštrunovo	—	55
Kokoš	—	18
Golob	—	23
Seno, 100 kilogramov	—	5
Slama,	—	7
Drva trda, 4 kv. metre	—	70
„ mehka, „	—	4

Dunajska borza

dne 22. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	75	kr.
Srebrna renta	80	85	—
Zlata renta	101	65	—
5% marena renta	95	35	—
Akcije narodne banke	845	—	—
Kreditne akcije	324	10	—
London	121	40	—
Srebro	—	—	—
Napol.	—	61	—
C. kr. cekini	—	68	—
Nemške marke	—	20	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	170	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	101	70
Ogrska zlata renta 6%	—	122	20
„ „	—	92	—
„ papirna renta 5%	—	88	60
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	—	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	120	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	107	10
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	173	75
Rudolfove srečke	—	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	116	50
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	236	10

Mejnarodna farmacevtska razstava na Dunaji 1883. leta. Razsodovalna komisija te specialne razstave je prvo odlikovanje za grenčico, zlato svetinjo, priznala tudi pri nas tako priljubljenemu Fran Josipovemu vrelcu. Ta je že trikrat odlikovan z zlato svetinjo in z jedno svetinjo za usluge, ter z Najvišjim priznanjem Njega Velikanstva, katerega ime ima vrelce. Mi toplo priporočamo izvrstno, naravno Fran Josipovo grenčico. (Glej inserat.)

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonas v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, plešeh, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi zaslužila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Kot učenec ali praktikant

vsprejme se dobro odgojen deček v neke tukajšnje prodajalnice špecerijskega blaga in železa. — Natančneje se zve pri upravnistvu tega lista. (182—2)

Stanovališče na deželi

proda se z ugodnimi pogoji.

Lepa, prostorna in pripravna vila,

s 1 1/2 ha. vrta in travnika, 42 minut vožnje po železnici od Celja: — v pritličju: veranda, elegantna veža, 8 sobe, kuhinja, čimnata za jedila, angl. W. perilnica, klet za zelenjavo, hlev za perutnino, drvarnica; — v podzemlju: 2 kleti; — lepe kamnitne stopnice peljejo v prvo nadstropje s 5 sobami, 1 kabinetom, balkonom, angl. W. L. — V drugem nadstropju so: 2 sobi, 1 čimnata in podstrešje.

Vsa okna imajo vnanje in notranje predoknice (šaluzije) in dvojna okna. Sobe imajo švedske peči. Na vrtu je kopalnica.

Popraševanja pod: S. N. 918 samo s poštnim receptom poste restante Gradec. (189—1)

Kdo ima na prodaj

tramove,

9 metrov dolge in 16 do 25 cm. debele,

potem (176—3)

deske,

1/2 unče debele.

Ponudbe naj se pošiljajo v Reko (Fiume) pod naslovom S. M., št. III2, poste restante.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Málórh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Umetne (32—21)
zobe in zobovja
ustavlja po najnovejšem amerikaškem načinu
brez vsakih bolečin ter opravlja **plombiranja in**
vse **zobne operacije**
zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hrdeckyvega mostu, I. nadstropje.

C. k. privilegij
šivalnih strojev.
Ivan Jax,
v Ljubljani, Hôtel Evropa.
Zaloga vsakovrstnih
šivalnih strojev
za družine in rokodelce, rabljivih za
vsakatero šivanje. (113—6)
6letna garancija!
Podnik brezplačno. Na mesečne obroke po 4-5 gl.

5000 1 (788—29)
ostankov sukna
(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko
obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.
L. Storch v Brnu.
Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

100 do 150 rudokopov na čep,
(Gedinghauer),
dobi stalno delo pri
premogokopih v Voitsbergu in Rosenthalu,
postaja Voitsberg in Oberdorf na Gradec-Köfla-
škej železnici. (186—1)

Zdatno znižane cene.
Kava
neposredno iz Hamburga
razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti
Karol Fr. Burghardt, Hamburg,
v žakljih po 4³/₄ kg. netto, poštne prosto z zavit-
kom vred nemudoma po poštne povzetji.
5 kg. av. v. gl.
Mocca, pristno arabska, plemenita " " " 6.30
Menado, izvrstnega okusa " " " 5.40
Peri-Ceylon, jako fina in mila " " " 5.40
Melange (zmes), posebno priporočati " " " 5.30
Ceylon Plantation, jako slastna " " " 5.—
Java, zlatorumena, jako fina " " " 4.70
Cuba, modrozelenca, briljantna " " " 4.70
Afrik. Mocca, fina in zdatna " " " 3.90
Santos, fina in močna " " " 3.55
Rio, okusna " " " 3.25
Čaj v izvrstnej izbi, 1/2 kile od av. v. gl. 1.—
(318—36) do gl. 6.—

Hiša na prodaj
iz proste roke, pol ure od Ljubljane na dolenski cesti, v
prav dobrem stanju, ima 5 kletij, vodnjak, grēde za zele-
njavo, vrt, senošet, njivo s kozolcem, hlev in nov skedenj,
vse okoli hiše. Proda se tudi **brez zemljišča**. V hiši je
gostilna in trafika in je za vsako obrt. Na potoku se da
napraviti kovačnica, strojbenica in trdni hišni zid bil bi pri-
praven za **parni mlin**. Uzrok prodaje je bolehanje go-
spodinje, pogoji ugodni. — Pisma na: **F. P. v Rudniku**
št. 17, pri Ljubljani. (148—3)

„Ne kašljaj“ cukrčki
(10 kr.),
„Ne kašljaj“ kokosov sirup
(50 kr.),
s bencij, natronom proti kašlju, hripavosti, bolečinam v
prsih, pljučnici, vsem boleznim v sapniku, vratu, želodcu,
pljučah in v senci, proti vsem slabostim na telesu in v živcih,
okrepčevalno sredstvo za rekonvalescente razpošilja lekarna
v Slavkovo (Austerlitz). Za 1 gl. franco pošlje 8 „ne
kašljaj“ celtnikov, za 2 gl. 2 lončka kokosovega sirupa
in 8 „ne kašljaj“ cukrčkov. Zahtevaj jih povsod.
Zaloga v vseh lekarnah in materialnih prodajalnicah.
Pristni „ne kašljaj“ izdelki z varstveno znamko so v za-
logi v lekarnah: v Pragi: pri J. Fürstu; na Dunaji: pri F.
Neusteinu, I. okraj; C. Scharrer, Mariahilferstrasse; v Pešti:
pri Töröku; v Brnu: pri Schönaichu, F. Ederji, M. Hofnerju;
v Prossnitz: K. Vojacek; v Prerau: F. Matous; v Wischau:
V. Batkal; v Olomucu: dr. Schrötter; v Iglavi: V. Inderka;
v Piseku: R. Dvorak; lekarji; v Ogr. Hradišu: J. Stanel;
v Klattau: Josip Statzky; v Kuttenu: Prok. Slavik;
v Pragi: Fragner, lekarji, itd.
Pristno samo z varstveno znamko zvezde * iz lekarne
v Slavkovo (Austerlitz).
A. Přikryl, lekar v Slavkovo, (odlikovan s srebrno
svetnjo na mednarodni farmaceutični razstavi na Dunaji
1883. 5 kilo malinčnega soka franco gl. 3 40. (169—2)

Berolin. ● **IVAN HOFF, c. kr. dvorni fabrikant sladnih preparatov na Dunaji.** ● St. Peterburg.

Ivana Hoffa
Zdravilno pivo iz sladnega izlečka.
Proti obnemu oslabljenju, bolečinam v prsih in želodcu, sušici, red-
keje krvi in nerednim opravlom spodnjetelesnih organov, izkušeno krepilo za
okrevajoče po vsakej bolezni. Cena steklenici 56 kr.

Ivana Hoffa
Bonboni iz sladnega izlečka za prsi.
Proti kašlju, hripavosti, zasliženju nepresegljivo. Zaradi mnogoterih
posamej naj se pazi na višnjevit okus in varstveno znamko pristnih slad-
nih bonbonov (slika izumitelja). V višnjevitih zavitkih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Zasluzni diplom mednarodne zdravstvene razstave v Londonu 1881. leta za medicinske tvarine in aparate v pospeševanje zdravlja.
Podpisi:
Nj. veličastvo kraljica Viktorija angleška. — Nj. kr. visokost vojvoda Edinburški. — Spencer, predsednik razstave. — John Eric
Erichsen, načelnik odbora. — Mark. H. Judge, tajnik.

Ivan Hoff
Koncentrirani sladni izleček.
Za bolne na prsih in pljučah, zastarel kašelj, katere, bolezni v grlu.
— Sigurnega uspeha in zelo prijetno za uživanje. — V flaconih po 1 gl.
12 kr. in po 70 kr.

Ivan Hoff
Sladna čokolada.
Jako redilna in krepilna za osebe slabotnega telesa in živcev. Zelo okusna
in posebno priporočati, kjer je zauživanje kave ker vzbujajoče zabranjeno.
Zavoj 1/4 kl. po 180 gl., 90 in 60 kr.; zavoj 1/2 kl. 240 gl., 160 gl. in 1 gl.

Proti kašlju, hripavosti, bolečinam v prsih in želodcu, oslabljenju, sušici, slabej prebavljivosti, najuspešnejše
krepilno sredstvo za okrevajoče po vsakej bolezni.

58 krat odlikovano. Ustanovljeno 1847.

Izumitelju in jedinemu izdelovalcu pristnih preparatov iz sladnega izlečka, gospodu
IVANU HOFF-u, c. kr. dvornemu založniku, c. kr. svētniku,
dvornemu založniku skoro vseh evropskih suverēnov, Dunaj I., Tovarniška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8., tovarna: Graben-
hof, Bräunerstrasse 2.

Priznavanja in naročila visocih in najvišjih oseb leta 1882.: Cesarski visokosti nadvojvoda Karol Ljudovik, nadvojvoda Friedrich, kr. visokost
prince Wales-ki, princeza de Ligne, vojvodinja Oldenburška, princeza Reuss, gč. pl. Ferenczy, čitateljica Nj. veličanstva naše presvetle cesarice, angleška
bonne (varuhinja) Nj. cesarske visokosti princeze Marije Valerije, obitelj Metternich, Clam-Gallas, Karacsony, Batthyanyi, Rommer, nj. v. v. f. Filipovič,
grof Wurmband itd. itd. — Priporočano po zdravniških prvaki, profesorjih dr. Bamberger, Schrötter, Schuitzer, Granichstatten in mnogo drugih Dunajskih.

Pet najnovejših poročil in zahval za ozdravljenje meseca septembra 1883. z Dunaja in z dežele.
Stotisočeri, ki so že nad vsem obupali, bili so rešeni po Ivan Hoffovih sladnih preparatih (zdravilno pivo iz sladnega izlečka), da so zadobili nazaj ljubo
zdravje ter se ga še zdaj veselē. Samolastno izrečene besede. (zdravljenih.)

Vaše blagorodje!
Celo leto sem trpel na mučnem želodčnem kataru in kašlju;
zaman so bili vsi leki, dokler nisem rabil Vaših izvrstnih Ivan Hoffovih slad-
nih preparatov. Čez nekaj mese. ev izostane kašelj, tek se vrne, in moje zdravje
je bilo po Vašem Ivan Hoffovem zdravilnem pivu iz sladnih izlečkov popolnem
popravljen. Vzprijemite moje iskreno zahvalo. Ob jednem priložim zahvalo
v ogerskem jeziku, razglasite jo po širnem svetu.
Mezőkovacsba.
Vaše visokorodje!
Prosím Vas, da mi takoj kakor hitro možno pošljete 13 steklenic Va-
šega Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in dva zavoj slat-
nih bonbonov po poštne povzetji. Z veseljem konstatujem, da Vaše fabrikate
prav rad rabim, ter da mi ugajajo in koristijo. Z visokim spoštovanjem
St Andrej pri Beljaku, 5. septembra 1883.

M. pl. Peichl, vodjeva soproga.

Zdravniško priznanje.

Častno mi je Vam naznanjati, da so se Ivan Hoffovi sladni preparati
doslej pri vseh mojih bolnikih, kateri so že dolgo trpeli na težkem sopenji,
slabem teku in prebavljenji, prav dobro obnesli; zato je Vas vnovič prosim,
da pošljete s poštne povzetjem in naslovom: „G. Ivanu Guschallu v Brnu“
28 steklenic zdravilnega piva iz sladnih izlečkov in 3 zavoj sladnih bonbonov.

Spoštovanjem
Grottava, 9. septembra 1883. Dr. Josip Fröde, prakt. zdravnik.

SVARILO.

Prvi, pristni, slizo razsnjujoči Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsi zaviti so v višnjevit papir. Naj se izrečno le taki zahtevajo.

Ivan Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka v višnjevitih zavojih po 60, 30, 15 in 10 kr.

Glavno zalogo v Ljubljani ima: Peter Lassnigg, trgovec s špecerijami.

Nadalje imajo zaloge: V Reki: Nic. Pavačić, droguist; v Gorici: G. Christofaletti; v Mariboru: F. P. Holasek, na glavnem trgu; v Ptuj: J. Kasimir,
lekarnar; v Celju: J. Kupferschmidt, lekarnar; v Kranju: Fran Dolenc, trgovec.

Dunajsko poročilo o ozdravljenji.

Dunaj 11. septembra 1883.

Ne morem si kaj, da bi se Vam iskreno ne zahvalila za čudovito ozdrav-
ljenje želodčnega kataru, kateri je mojega moža že štiri mesece pestil. Mož
moj je rabil razna sredstva, a žal brez uspeha, dokler slučajno ne čita v listih
pohvalo Vaših čudovito delujočih Ivan Hoffovih sladnih preparatov. Poskusil
je z njimi, in že po kratkem zauživanji Vašega Ivan Hoffovega zdravilnega
piva iz sladnih izlečkov mu je odleglo, in sedaj, po jedenindvajseti steklenici
je moj mož popo tem ozdravel.

Vzprijemite mojo in mojega soproga srčno zahvalo ter prosim, da to
pismo objete v blagor jednako bolujočih.

Z visokim spoštovanjem

Franja Platenik, Neufünfhaus, Goldschlaggasse 28.

Najnovejša Dunajša zahvala

s 7. dne septembra 1883.

Prosím zopet za 13 steklenic Ivan Hoffovega zdravilnega piva iz sladnih
izlečkov, kajti če ga le osem dni ne zauživam, imam poželenje do njega.
Uživam ga zdaj že dve leti ter sem se prepričal, da mi ugajajo, zato je se ne
bi protivil, ako se to tudi javno oznam.

Dunaj v 7. dan septembra 1883. Spoštovanjem

Fran Bargetzi, konditor, Mariahilferstrasse 62.

Paris. | London. | Budimpešta. | Gradec. | Hamburg. | Frankobrod na M. | New-York.

Ustanovljeno leta 1847.

Vsi čiharni Ivan Hoffovi sladni preparati so bili 58 krat po cesarjih in kraljih odlikovani.

Zaveza „Edinost“.

JAKOB BURGER,

koncesijoniran zidarski mojster,
v Šiški št. 29. (174-2)

priloga se za napravo stavbenih načrtov (planov)
in proračunov, prevzame in izpelje povsod vsakatera
zidarska dela po mogoče nizkih cenah.

Mesečna soba

s potrebnim pohišjem oddaja se s 1. aprilom na Kon-
gresnem trgu št. 4 kakej dami. Vprašati ravno tam. (187)

ERMACORA,

umetna vrtnarija v Ljubljani,
ima prodati nekaj lepih mladih (190)

dreves, Platanus digitata,

za drevorede ali parke, po 60 kr. komad.

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v
slovanskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana
je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z
glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. samospeve,
II. moške zборе, III. mešane zборе in IV.
skladbe za glasovir.

Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na ve-
likem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani
knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobi se
pa tudi pri skladatelji samem v Karlovi (Hrvat-
ska) po 2 gld. 20 kr. (160-4)

Zemljišče na močvirji,

skupno, ki meri 105 oralov, $\frac{3}{4}$ ure od Ljub-
ljane, popolnem osušeno, ter je za rezanje šote
in pridelovanje poljskih pridelkov jako pripravno,
proda se pod ugodnimi pogoji.

Z izključenjem vsakih posredovalcev daje
natančnejša pojasnila **Anton Podkrajšek** v Ljub-
ljani, Gradišče, Rimska cesta št. 5. (185-1)

V „Narodne Tiskarni“

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal „*“

Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

**FRANZ
JOSEF
BITTER
QUELLE**

„prijeten in priročen lek za sčiscenje.“
Prof. VALENTA, Ljubljana.

„ne prouzroča nobenih težav.“
Prof. pl. BAMBERGER, Dunaj.

„je uspešnejše, kakor druge grenčice.“
Prof. LEIDESDORF, Dunaj.

Zahtevaj se vedno izrečno: „FRAN-JOSIPOVA GRENČICA“.

Zaloge povsod. (136-3) Vodstvo razpošiljatve v Budapešti.

Odlikovano z 18
svetinjami in spr-
ičevali imenitnih in
merodajnih oseb
in korporacij kot
najboljša in naj-
cenejša mast za
obutev in za
usnje za konjsko
opravo in
pri vozovih, in
se že več let rabi
za lovsko in po-
potne čevlje na
Najvišjem dvoru in
od njega najvišjih
lovskih prijateljev,
da, pri izletih v
gore od Nj. Veli-
čanstva cesarice.



Glavna zaloga za
Kranjsko pri
SCHUSCHNIK & WEBER
v Ljubljani.
Cena: v škatljah
po 5 kilo 10 gld.,
2 1/2 kilo 5 gld., v
takim 1/2 škatljah
(40 deka) 1 gld.,
1/2 škatlje (18 deka)
50 kr., 1/4 škatlje
(8 deka) 25 kr., 100
kosov 1/2 škatelj pa
12 gld. 50 kr.
Vojakom in pro-
dajalcem na drob-
no nad 5 gld. rabat
i franko pošiljatev.
(97-6)

VIZITNICE

priloga

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6.

priloga svojo bogato zalogo (178-1)

čevljev

za gospode, dame in otroke,

dobro in elegantno izdelane, po najnižji ceni.

Zenitvena ponudba.

Samostojen, mlad, 30leten mož, lepe in prijetne
postave, posestnik, gostilničar, trgovec itd., v lepem
in prijetnem na Kranjskem, želi se koj po Veliki noči
oženiti s pridno, pošteno in zalo Slovenko od 22 do
28 let staro, ki ima tudi nekoliko tisoč goldinarjev
gotovine in veselje do gori imenovanega. Resne po-
nudbe, če je možno s fotografijo, pod šifro: „S. C.
K.“ vzprejema upravništvo „Slov. Nar.“ (181-2)

Semena,

kakor:

večna detelja (Luzerner), živinska ve-
likanska pesa, domača detelja, kakor
tudi travna poljska in vrtna semena,
katera so **zanestljivo kalfiva**, se dobé po najnižji
ceni pri podpisnem.

Poštna naročila se hitro razpošiljajo, kakor tudi
drugo mnogovrstno blago se brez ozira na dobitek
preskrbuje pri (170-2)

Petru Lassniku v Ljubljani.

Takoj delujoče.

Uspeh zjamčen.

Neizogibljivo!



Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri
katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri
plešah, izpalih in osivelih lasih.
Uspeh po večkratnem močnem utrenji
zjamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld.
50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v
Trstu **Peter Slovic**, via Sanitá 13; v Gorici **lekar C. Cris-
tofoletti**; v Reki **lekar C. Silhavy**; v Celju **A. Krisper**; v Ma-
riboru **J. Martinz**; v Rovinju **lekar G. Tromba**.

Ni sleparija! (696-18)

INovo!

Najboljši seme **velikanskega korenja** (1 sad 8
do 10 funtov teže), **prava, čista, domača in nem-
ika detelja, velikanska pesa**, vsake vrste **trave**,
kakor najbolj sloveča **cesarska senožitna mešanica**
(Kaiser Wiesenmischung), najzlahnejše **trave in detelje**
skupaj. Semena so za vsako zemljo ugodna, zanestljivo ka-
ljiva in dobra; dobé se pa (tudi po pošti) najceneje pri

J. R. Paulin-u,

specerijska prodajalnica „pri voglu“ v Ljubljani.

Tudi prava **japonska ajda**, naravnost došla, bo
letos zopet tukaj za dobiti. (171-2)

IVAN SOKLIČ, prej A. PRIBOŽIČ.

Zaloga

Bruseljskih klobukov.

Podpisani priloga sl. p. n. občinstvu ve-
liko zalogo vsakovrstnih

klobukov za gospode

od 1 gl. 80 kr. višje; **klobuke za dečke**
po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.; **svilnate cilin-
dre** po 4 gl. 50 kr. — Dalje imam v zalogi:

**srajce in spodnje hlače za go-
spode, vratnike, kravate itd.**

Vnanja naročila izvrše se točno.

(132-4) **IVAN SOKLIČ.**

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6.

Za blizajočo se sezijo

priloga

najstarejša in najglasovitejša firma za sukno

Morica Bum-a

v Brnu

(ustanovljena leta 1822)

pristno Brnsko volneno blago. Jako lepi in
modni vzorci za celo obleko od gl. 1.— do gl. 6.—
meter. Bogata izbér **sukna za suknje** (Streich-
und Kammgarnrockstoffe) od gl. 3.— do gl. 7.—
in **sukna za hlače**, najnovejši vzorci, od gl. 1.20
do gl. 6.— meter. Črni **Peruvians** za suknje in
Toskins za hlače od gl. 3.— navzgor do gl. 6.—,
gl. 7.— in više meter

Velika zaloga vsakovrstnega **sukna za civilne**
in **vojaške obleke, livreje, cerkve, biljarde**
in **vozove.**

Sukna za požarne straže, veteranska in

strelska društva in druge korporacije

Pristni angleški potni plaidi, 3 metre

50 cm. dolgi in 1 meter 66 cm. široki, po gl. 3.50,

4.75, 5.25 do gl. 16.—.

Uzorce zastoj in franko. Blago razpošilja samo

proti poštenu povzetju ali gotovemu predplačilu. —

Pošiljatve, katerih vrednost znaša nad gl. 10.—,
pošiljajo se franko.

Gospodje **krojaški mojstri** dobé na zahte-
vanje **vzglede knjižice** z mnogoštevilnimi vzorci
franko. (149-2)

Rogačka kislina.

Štajerski deželni zdra-
vilni zavod.

Južno železnična postaja:

Poljčane.

Glasovite kisline z glavberjevo soljo, jeklene
kopeli, zdravilnica z mrzlo vodo, ozdravljenje
z mlekom in siratko. — Glavno označenje
bolezni prebavljivih organov.

Ugodno bivališče.

Saisona od maja do oktobra.

**Prospekti in naročbe za stanovanja na rav-
nateljstvo.** (143-2)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujem se prečistim gg. trgovcem in slavnemu p. n. občinstvu za
meni do sedaj izkazano zaupanje in priporočam gg. trgovcem za mnogobrojna
naročila svojo izvrstno urejeno

apreturo za sukno,

slavnemu občinstvu pa svojo

kemično spiralnico,

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke, obleke za
vizite, šali, tapecirarsko blago, tepihi z vsemi okraski, ne da se isti zmanj-
šajo ali pa izgubé prvotno svojo barvo in obliko, lepo očedijo.

Preginjala vsprejmo se za pranje in se potem nategnejo, da so
zopet lepi, kar se prav dobro in ceno izvrši. — V mojej

barvariji

se vsprejme za barvanje svilasto, bombažno ali pomešano blago, kakor obleke
gospodov, ženski paletot in plašči za dež, brez da bi bili isti razparani. Vse
to se barva v vsakej barvi, katera se naroči, ne da se oblika zmanjša.

Za mnogobrojna naročila in ceno izvrševanje se priporoča

z odličnim spoštovanjem

JOSIP REICH,

Poljanski nasip, Ozke ulice št 4, v Ljubljani.

(171-2)